

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

2025 m. lapkričio 26 d., Nr. 25-180SM

DĖL SIŪLYMO APRIBOTI NEALKOHOLINIŲ GĖRIMŲ PREKYBĄ

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) teikia pastabas dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-893(2) (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma drausti asmenims iki 18 metų parduoti nealkoholinį alų, nealkoholinį vyną ir nealkoholinį sidrą. LVK, vienijanti gėrimų gamintojus, tiekėjus ir prekybos įmones, **ragina Įstatymo projektui pateikimo stadijoje nepritarti**, nes siūlomas reguliavimas nėra pagrįstas duomenimis, rizikos vertinimu bei nedera su alkoholio kontrolės politikos tikslais.

Įstatymo projektas nėra grindžiamas realia rizika ar duomenimis

Nealkoholiniai gėrimai savo sudėtimi prilygsta įprastiems gaiviesiems gėrimams. Juose esantis alkoholio likutis yra tapatus natūraliai fermentuotiems maisto produktams – girai, kombučiai, kefyrui ar rūgpieniui – ir pagal maisto saugos standartus neturi poveikio žmogaus organizmui. Šie gėrimai nėra laikomi alkoholiniais gėrimais ar kitaip visuomenės sveikatai žalingais produktais nei pagal Lietuvos teisę, nei pagal Europos Sąjungos teisę, nei pagal visuomenės sveikatos kriterijus.

Visuomenės sveikatos tyrimai taip pat nerodo ryšio tarp nealkoholinių gėrimų vartojimo ir perėjimo prie alkoholio, todėl siūlomas draudimas nėra pagrįstas jokiais statistiniais duomenimis ar moksliniais įrodymais. Aiškinamajame rašte pateikiamos prielaidos apie galimą nealkoholinių gėrimų poveikį nepilnamečiams nėra pagrindžiamos nei rizikos vertinimu, nei empirine analize. Nėra pateikiama jokių įrodymų, kad šie gėrimai nepilnamečių tarpe būtų problema ar kad jų vartojimas turėtų neigiamų pasekmių.

Teisės departamentas taip pat pažymi, kad projektas nesuderintas su Europos Sąjungos maisto teisės reikalavimais: pagal Reglamentą (EB) Nr. 178/2002 maisto produktų reguliavimas turi būti grindžiamas rizikos analize, moksline informacija ir proporcingumu, o, kaip ir minima aukščiau, tokia informacija aiškinamajame rašte nėra pateikta. Siūlomas draudimas neatitinka esminių Europos Sąjungos teisėkūros principų. Tai savo išvadoje pažymėjo ir Teisės departamentas.

Siūlomas reguliavimas prieštarauja Valstybės alkoholio kontrolės politikos principui

Nealkoholiniai gėrimai yra viena iš alternatyvų, padedančių mažinti alkoholio vartojimą. Siūlomas draudimas prieštarauja Alkoholio kontrolės įstatyme įtvirtintam Valstybės alkoholio kontrolės politikos principui skatinti nealkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą. Nealkoholinis alus ir kiti panašūs gėrimai paprastai vartojami brandžių vartotojų, kurie renkasi šiuos gėrimus be alkoholio, siekdami atsisakyti ar sumažinti alkoholio vartojimą. Įvedus draudimą ir amžiaus tikrinimo pareigą, šių produktų prieinamumas būtų nepagrįstai ribojamas, o pats amžiaus tikrinimas sudarytų klaidingą įspūdį, kad nealkoholiniai gėrimai prilygsta alkoholiui ar kelia sveikatos riziką. Tokia tvarka apsunkintų šių gėrimų įsigijimą visiems vartotojams ir mažintų jų

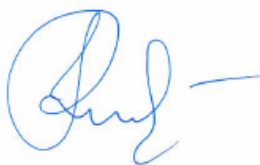
patrauklumą, nepaisant valstybės politikos krypties skatinti nealkoholinių gėrimų prieinamumą.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus ir Teisės departamento išvadą, LVK ragina Seimo narius nepritarti įstatymo projektui Nr. XVP-893(2) pateikimo stadijoje.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė